

بایسته‌های حقوق بین الملل خصوصی (۱)

(کلیات، تابعیت، اقامتگاه، وضعیت بیگانگان و پناهندگان)

مؤلف:

دکتر حسین آل کجیانی

دانشیار گروه حقوق دانشگاه پیام نور

سرشناسه : آل کجباغ، حسین، ۱۳۴۷ -
 عنوان و نام پدیدآور : بایسته‌های حقوق بین‌الملل خصوصی (۱) (کلیات، تابعیت، اقامتگاه، وضعیت بیگانگان و پناهندگان) / مولف حسین آل کجباغ.
 مشخصات نشر : تهران: جنگل: جاودانه، ۱۳۸۹.
 مشخصات ظاهری : ۲۷۲ ص.
 شابک : ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۱-۶۴۳-۲
 وضعیت فهرست نویسی : فیپا
 یادداشت : Hossein Alekajbaf. Concise of private international law (introduction, nationality,...) : ص.ع.به انگلیسی ()
 یادداشت : کتابنامه به صورت زیرنویس.
 موضوع : حقوق بین‌الملل خصوصی
 موضوع : حقوق بین‌الملل خصوصی -- ایران
 رده‌بندی کنگره : ۱۳۸۹ ب۲ / ۷ / ۴۰ / ۴۰ / ۷
 رده‌بندی دیویی : ۳۴۰/۹
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۱۰۲۴۲۴

www.ketab.ir

انتشارات
جنگل

عنوان کتاب: بایسته‌های حقوق بین‌الملل خصوصی
 مؤلف: دکتر حسین آل کجباغ
 ناشر: انتشارات جنگل، جاودانه
 مدیر تولید: رضا خسروان
 نوبت و سال چاپ: نوزدهم، ۱۴۰۰
 قطع و تیراژ: وزیری - ۱۰۰۰ نسخه
 قیمت: ۸۰,۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۹۸۱-۶۴۳-۲

واحد تولید: ۰۲۱-۶۶۴۸۲۸۳۰ و ۶۶۴۹۵۲۷۵

دفتر فروش تهران: ۰۲۱-۶۶۹۵۵۶۴۳ - ۰۲۱-۶۶۴۸۶۱۱۵

دفتر فروش اصفهان: ۰۳۱-۳۳۲۰۵۰۰۵ - دفتر فروش رشت: ۰۱۳-۳۳۲۶۵۱۱۳

www.jangal.com

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ می‌باشد.

فهرست مطالب

اختصارات

پیشگفتار مؤلف

۱	فصل اول: کلیات و مفاهیم
۲	مبحث اول) تعاریف حقوق بین الملل خصوصی
۳	مبحث دوم) منابع حقوق بین الملل خصوصی
۴	گفتار اول) منابع داخلی حقوق بین المللی خصوصی
۴	۱. قانون اساسی
۴	۲. قوانین عادی
۴	الف) قانون مدنی
۴	ب) قانون تجارت
۵	ج) آئین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی)
۵	د) قانون کار
۵	هـ) قانون امور حسبی
۶	۳. رویه قضایی
۷	۴. عرف و عادات
۷	۵. عقاید علمای علم حقوق یا دکترین
۸	گفتار دوم) منابع بین المللی حقوق بین الملل خصوصی
۸	۱. عهد نامه‌های بین المللی
۹	۱-۱. انواع معاهدات بین المللی
۹	۱-۲. معاهدات دوجانبه
۱۰	۱-۳. معاهدات چندجانبه یا جمعی
۱۱	۱-۴. ماهیت حقوقی معاهدات
۱۲	۱-۵. خصوصیات معاهدات بین المللی
۱۳	۱-۶. تفسیر معاهدات
۱۳	۱-۷. مراجع صالح برای تفسیر معاهدات
۱۳	الف) مراجع بین المللی
۱۳	۱. مراجع دولتی بین المللی
۱۳	۲. مراجع حقوقی بین المللی
۱۳	الف) مراجع داوری بین المللی

- ۱۴..... (ب) مراجع قضایی بین المللی.....
- ۱۴..... (ب) مراجع داخلی.....
- ۱۴..... ۱. مراجع اجرایی.....
- ۱۴..... ۲. مراجع قانونگذاری.....
- ۱۵..... ۳. مراجع قضایی داخلی.....
- ۱۵..... ۲. رویه قضایی بین المللی.....
- ۱۶..... ۳. عرف بین المللی.....
- ۱۶..... ۴. اصول کلی حقوقی بین المللی.....
- ۱۸..... (گفتار سوم) اصطلاح حقوق بین الملل خصوصی.....
- ۱۹..... (مبحث سوم) قلمرو و جایگاه حقوق بین الملل خصوصی.....
- ۱۹..... (گفتار اول) قلمرو حقوق بین الملل خصوصی.....
- ۲۰..... (گفتار دوم) جایگاه حقوق بین الملل خصوصی در علم حقوق.....
- ۲۰..... ۱. حقوق عمومی و حقوق خصوصی.....
- ۲۱..... ۲. حقوق داخلی و حقوق بین المللی.....
- ۲۱..... الف) حقوق داخلی.....
- ۲۱..... (ب) حقوق بین الملل یا خارجی.....
- ۲۲..... (مبحث چهارم) رابطه حقوق بین الملل خصوصی با دیگر رشته های حقوق.....
- ۲۲..... (گفتار اول) رابطه حقوق بین الملل خصوصی با حقوق داخلی.....
- ۲۲..... الف) جهات اشتراک حقوق بین الملل خصوصی و حقوق داخلی.....
- ۲۲..... ۱. از حیث منابع.....
- ۲۲..... ۲. از حیث حل و فصل دعاوی.....
- ۲۲..... (ب) جهات افتراق حقوق بین الملل خصوصی و حقوق داخلی.....
- ۲۲..... ۱. از حیث تفاوت در اهداف.....
- ۲۲..... ۲. از حیث منابع.....
- ۲۲..... ۳. تفاوت از حیث ماهیت.....
- ۲۳..... ۴. تفاوت از جهت طرح دعاوی در دادگاهها.....
- ۲۳..... ۵. تفاوت از لحاظ اجرای احکام و ثبت اسناد لازم الاجرا.....
- ۲۳..... (گفتار دوم) ارتباط حقوق بین الملل خصوصی و حقوق بین الملل عمومی.....
- ۲۳..... الف) جهات اشتراک.....
- ۲۳..... ۱. از حیث بین المللی بودن هر دو آنها.....
- ۲۳..... ۲. از حیث منابع.....
- ۲۴..... ۳. از حیث مرجع صلاحیتدار.....

۲۴	ب) جهات افتراق حقوق بین الملل عمومی و حقوق بین الملل خصوصی.....
۲۴	۱. از حیث وحدت و یا کثرت تابعین حقوق بین الملل.....
۲۴	۲. از حیث دارندگان حق و تکلیف.....
۲۴	۳. از لحاظ مرجع صالح برای رسیدگی به اختلافات.....
۲۵	۴. از لحاظ ضمانت اجرا.....
۲۵	گفتار سوم) ارتباط حقوق بین الملل خصوصی با حقوق تجارت بین الملل.....
۲۵	الف) جهات اشتراک حقوق بین الملل خصوصی با حقوق تجارت بین الملل.....
۲۵	ب) جهات افتراق حقوق بین الملل خصوصی با حقوق تجارت بین الملل.....
۲۵	۱. از حیث موضوع.....
۲۶	۲. از حیث منابع.....
۲۶	۳. از حیث محاکم.....
۲۶	گفتار چهارم) ارتباط حقوق بین الملل خصوصی با حقوق تطبیقی.....
۲۶	الف) جهات افتراق این دو رشته.....
۲۶	ب) جهات اشتراک حقوق بین الملل خصوصی و حقوق تطبیقی.....
۲۷	گفتار پنجم) جهانی شدن و حقوق بین الملل خصوصی.....
۲۸	مبحث پنجم) فوائد حقوق بین الملل خصوصی.....
۲۸	گفتار اول) فواید عملی.....
۲۸	۱. اشخاص.....
۲۹	۲. اموال.....
۳۰	الف) اموال غیر منقول.....
۳۰	ب) اموال منقول.....
۳۱	استثنائات قاعده: رژیم حقوقی کشتیها و هواپیماها.....
۳۱	ج) اموال غیرمادی.....
۳۱	۱. مالکیت های معنوی.....
۳۱	۲. دیون.....
۳۲	۳. اسناد با نام و بی نام.....
۳۲	اعمال حقوقی.....
۳۲	عقود.....
۳۲	ایقاعات.....
۳۳	گفتار دوم) فوائد علمی حقوق بین الملل خصوصی.....
۳۳	۱. تبیین بودن موضوعات حقوق بین الملل خصوصی.....
۳۳	۲. ایجاد خلاقیت و تقویت قوه استنباط.....

۳. آشنایی با قوانین دیگر کشورها و شناخت بهتر حقوق داخلی..... ۳۴
- خلاصه فصل اول..... ۳۵
- جهات افتراق حقوق بین الملل عمومی و حقوق بین الملل خصوصی..... ۳۵
- جهات اشتراك حقوق بین الملل عمومی و حقوق بین الملل خصوصی..... ۳۵
- فصل دوم: تابعیت..... ۳۷**
- مبحث اول) کلیات و مفاهیم..... ۳۸
- گفتار اول) منشأ پیدایش تابعیت..... ۳۸
- گفتار دوم) تاریخچه تابعیت..... ۳۹
- تاریخچه تابعیت در ایران..... ۴۰
۱. تابعیت قبل از رواج نظام قانونگذاری..... ۴۰
۲. تابعیت در ایران پس از تصویب قانون اساسی مشروطیت..... ۴۳
۳. تاریخچه تابعیت بعد از پیروزی انقلاب اسلامی..... ۴۵
- گفتار سوم) تعریف تابعیت..... ۴۵
- گفتار چهارم) ویژگی های تابعیت..... ۴۹
- گفتار پنجم) تابعیت و شهروندی..... ۵۱
- گفتار ششم) شرایط تحقق تابعیت..... ۵۲
۱. دولتی وجود داشته باشد..... ۵۲
۲. افرادی به عنوان تبعه وجود داشته باشد..... ۵۳
۳. دارای سرزمین مشخص باشند..... ۵۳
۴. دارای قدرت سیاسی و حاکمیت مستقل باشد..... ۵۴
- مبحث دوم) آثار حقوقی تابعیت..... ۵۴
- گفتار اول) حمایت سیاسی..... ۵۴
- گفتار دوم) بهره‌مندی اتباع از حقوق..... ۵۸
- گفتار سوم) فلسفه پیدایش تابعیت..... ۵۹
- مبحث سوم) اصول و مبانی حاکم بر تابعیت..... ۵۹
- گفتار اول) اصل اول: هر فردی باید دارای تابعیت باشد (نفی بی تابعیتی)..... ۵۹
- گفتار دوم) اصل دوم: هیچ فردی نباید بیش از یک تابعیت داشته باشد (نفی تابعیت مضاعف) ... ۶۱
- گفتار سوم) اصل سوم: افراد حق تغییر تابعیت را داشته باشند(تغییر پذیری تابعیت)..... ۶۱
- مبحث چهارم) انواع تابعیت..... ۶۱
- گفتار اول) تابعیت اصلی..... ۶۲
- الف) سیستم خون (یا تابعیت نسبی)..... ۶۲
- دلایل طرفداران نظریه سیستم خون..... ۶۲

- ۶۳..... (ب) سیستم خاک (یا تابعیت ارضی).....
- ۶۳..... (ج) مقایسه بین دو سیستم خاک و خون.....
- ۶۴..... گفتار دوم) انواع تابعیت‌های اصلی ایران.....
- ۶۴..... ۱. تابعیت کسانی که پدر آنها ایرانی است.....
- ۶۷..... ۲. تابعیت ناشی از تولد در ایران یا تحصیل تابعیت با اعمال سیستم خاک (تابعیت ارضی).....
- ۶۷..... الف) تابعیت اطفالی که پدر و مادر آنها غیر معلوم باشد.....
- ۶۹..... ب) تابعیت اطفالی که یکی از والدین آنها در ایران متولد شده باشد.....
- ۷۲..... (ج) تابعیت اطفالی که از پدر خارجی در ایران متولد شده باشند به شرط اقامت در ایران.....
- ۷۳..... گفتار سوم) تابعیت اکتسابی.....
- ۷۴..... گفتار چهارم) راههای تحصیل تابعیت ایران.....
- ۷۴..... ۱. تحصیل تابعیت ایران بر اساس عمل متقابل.....
- ۷۵..... ۲. تحصیل تابعیت به وسیله ازدواج.....
- ۷۶..... ۳. تحصیل تابعیت ایران از طریق درخواست و پذیرش دولت.....
- ۷۶..... الف) تشریفات تحصیل تابعیت ایران.....
- ۷۷..... ب) شرایط ماهوی تحصیل تابعیت ایران.....
- ۷۷..... ۱. شرط سن.....
- ۷۸..... ۲. شرط اقامت.....
- ۷۹..... ۳. فراری نبودن از خدمت نظامی و عدم محکومیت به جنحه و جنایات.....
- ۷۹..... ۴. شرط مکنت.....
- ۸۰..... مدارک لازم برای تحصیل تابعیت.....
- ۸۰..... گفتار پنجم) نتایج و آثار پذیرش به تابعیت ایران.....
- ۸۰..... ۱. مبدأ پذیرش به تابعیت ایران.....
- ۸۱..... ۲. آثار پذیرش به تابعیت ایران مربوط به خانواده.....
- ۸۱..... ۳. وظایف شخص پذیرفته شده.....
- ۸۲..... ۴. حقوق اشخاص پذیرفته شده به تابعیت ایران.....
- ۸۳..... نظر مجلس.....
- ۸۳..... گفتار ششم) از دست دادن تابعیت یا بدون تابعیتی.....
- ۸۳..... راههای ایجاد بی‌تابعیتی.....
- ۸۳..... ۱. سلب تابعیت در اثر مجازات.....
- ۸۴..... ۲. در اثر پناهندگی و مهاجرت.....
- ۸۵..... ۳. از دست دادن تابعیت به اختیار شخص.....
- ۸۵..... ۴. در اثر قانون خاص.....

۸۵. گفتار هفتم) آثار بی‌تابعیتی
 ۸۶. ۱. محرومیت از حقوق اجتماعی
 ۸۶. ۲. محرومیت از حقوق سیاسی
 ۸۶. ۳. عدم حمایت کشورها از شخص بدون تابعیت
 ۸۶. موافقت‌نامه‌های بین‌المللی برای جلوگیری از بی‌تابعیتی
 ۸۸. گفتار هشتم) موارد ترک تابعیت ایران
 ۸۸. الف) ترک تابعیت ارادی یا ترک تابعیت در اثر تقاضای شخص
 ۸۹. ب) ترک تابعیت زن ایرانی بدون شوهر
 ۹۰. ج) ترک تابعیت زن ایرانی به واسطه ازدواج با تبعه خارجه
 ۹۱. د) ترک تابعیت اطلاق‌ی که به تبعیت پدر تابعیت ایران را تحصیل کرده‌اند
 ۹۲. گفتار نهم) شرایط ترک تابعیت
 ۹۲. ۱. رسیدن به سن ۲۵ سال تمام
 ۹۲. ۲. اجازه هیأت وزیران برای خروج از تابعیت ایران
 ۹۲. ۳. انتقال مالکیت بر اموال غیر منقول ظرف یکسال
 ۹۳. ۴. انجام خدمت نظام وظیفه
 ۹۳. ۵. خروج شخص متقاضی ترک تابعیت از ایران ظرف مدت سه ماه
 ۹۴. شرایط و مدارک برای خروج از تابعیت ایران
 ۹۵. گفتار دهم) آثار ترک تابعیت
 ۹۵. ۱. آثار ترک تابعیت نسبت به شخص متقاضی
 ۹۵. ۲. آثار ترک تابعیت نسبت به زوجه و اولاد متقاضی
 ۹۵. رجوع به تابعیت اصلی خارجی
 ۹۵. مدارک لازم برای رجوع به تابعیت اصلی خارجی
 ۹۶. گفتار یازدهم) بازگشت به تابعیت ایران
 ۹۷. ۱. بازگشت به تابعیت ایران به علت ترک ارادی تابعیت
 ۹۷. ۲. بازگشت به تابعیت ایران زن ایرانی که بر اثر ازدواج یا مرد خارجی ترک تابعیت نموده
 ۹۸. مدارک مورد نیاز برای بازگشت به تابعیت ایران
 ۹۸. افرادی که تابعیت آنان مشکوک است
 ۹۹. گفتار دوازدهم) دلایل تابعیت ایران
 ۹۹. ۱. دلایل اثبات تابعیت ایرانی بودن شخص
 ۱۰۰. اسناد صادره از طرف هیأت دولت و وزارت امور خارجه
 ۱۰۰. اسناد صادره از طرف ثبت احوال
 ۱۰۰. ۲. دلایل بیگانه بودن افراد نسبت به ایران

- الف) دلایل بیگانه بودن شخصی که بنا به دلایلی بعنوان تبعه ایران نمی‌باشد..... ۱۰۱
- ب) دلایل بیگانگانی که اصلاً تابعیت ایرانی نداشته‌اند..... ۱۰۱
- مراجع صالح برای رسیدگی به دعاوی راجع به تابعیت..... ۱۰۱
- مبحث پنجم) تابعیت مضاعف..... ۱۰۲
- گفتار اول) علل ایجاد تابعیت مضاعف..... ۱۰۴
۱. به علت اختلاف روش‌های پذیرفته شده توسط دولت‌ها..... ۱۰۴
۲. به علت ازدواج..... ۱۰۵
۳. تحصیل تابعیت جدید با حفظ تابعیت قدیم..... ۱۰۵
- گفتار دوم) طرق جلوگیری از تابعیت مضاعف..... ۱۰۶
- الف) دکتترین (تئوری) عدم مسئولیت دولت‌ها..... ۱۰۶
- ب) نظریه اعمال اولین تابعیت..... ۱۰۷
- ج) نظریه ترجیح تابعیت..... ۱۰۷
- د) تابعیت مؤثر یا فعال..... ۱۰۸
- گفتار سوم) حل و فصل دعاوی مربوط به تابعیت مضاعف..... ۱۰۹
- گفتار چهارم) پیشینه تاریخی تابعیت مضاعف..... ۱۱۰
- الف) تابعیت مضاعف در دکتترین رویه قضایی بین‌المللی..... ۱۱۰
- رویه قضایی بین‌المللی قبل از سال ۱۹۳۰..... ۱۱۱
۱. دکتترین مساوات..... ۱۱۱
۲. دکتترین ترجیح تابعیت کشور اقامتگاه تبعه مضاعف..... ۱۱۱
۳. دکتترین تابعیت مؤثر..... ۱۱۲
۴. دکتترین ترجیح تابعیت کشور تابع..... ۱۱۲
- رویه قضایی بین‌المللی از سال‌های ۱۹۳۰ تا کنون..... ۱۱۳
- الف) رویه قضایی بین‌المللی از سال ۱۹۳۰ تا ۱۹۵۵..... ۱۱۳
- ب) رویه قضایی بین‌المللی از سال ۱۹۵۵ تا کنون..... ۱۱۴
- مبحث ششم) تابعیت اشخاص حقوقی..... ۱۱۴
- گفتار اول) انواع اشخاص حقوقی..... ۱۱۶
- الف) اشخاص حقوقی عمومی..... ۱۱۶
- ب) اشخاص حقوقی خصوصی..... ۱۱۶
- انواع اشخاص حقوقی حقوق خصوصی..... ۱۱۷
- الف) شرکت‌ها و مؤسسات تجاری (انتفاعی)..... ۱۱۷
- ب) مؤسسات غیر تجاری (غیر انتفاعی)..... ۱۱۷
۱. انجمن‌ها..... ۱۱۸

۲. اتحادیه‌های صنفی (سندیکاها)..... ۱۱۸
- گفتار دوم) نحوه تعیین تابعیت اشخاص حقوقی..... ۱۱۸
۱. تعیین تابعیت اشخاص حقوقی (شرکت‌ها) بر اساس تابعیت سهامداران شرکت..... ۱۱۸
۲. تعیین تابعیت شرکت بر اساس اراده مؤسسين شرکت..... ۱۱۹
۳. تعیین تابعیت بر اساس محل تعهد پرداخت قیمت سهام..... ۱۱۹
۴. تعیین تابعیت بر اساس محل تشکیل شرکت..... ۱۱۹
۵. تعیین تابعیت بر اساس مرکز فعالیت..... ۱۲۰
۶. تعیین تابعیت بر اساس مرکز اصلی شرکت..... ۱۲۰
- گفتار سوم) تعیین تابعیت اشخاص حقوقی در ایران..... ۱۲۱
- خلاصه فصل دوم..... ۱۲۲
- تعریف تابعیت از دیدگاه صاحب‌نظران..... ۱۲۲
- ویژگی‌های تابعیت..... ۱۲۲
- شرایط تحقق تابعیت..... ۱۲۲
- آثار حقوقی تابعیت..... ۱۲۲
- اصول حاکم بر تابعیت..... ۱۲۳
- موارد از دست دادن تابعیت (بی‌تابعیتی)..... ۱۲۳
- آثار بی‌تابعیتی..... ۱۲۳
- انواع تابعیت..... ۱۲۳
- تابعیت ناشی از تولد در خاک ایران..... ۱۲۴
- موارد ترک تابعیت..... ۱۲۴
- بازگشت به تابعیت ایران..... ۱۲۴
- دلایل اثبات تابعیت ایرانی شخص..... ۱۲۴
- دلایل بیگانه بودن شخص..... ۱۲۴
- علل ایجاد تابعیت مضاعف..... ۱۲۴
- فصل سوم: اقامتگاه**..... ۱۲۵
- مبحث اول) کلیات و مفاهیم..... ۱۲۶
- گفتار اول) تعریف اقامتگاه..... ۱۲۶
- گفتار دوم) وجوه افتراق اقامتگاه و محل سکونت..... ۱۲۶
- گفتار سوم) ملاک تفکیک تابعیت و اقامتگاه..... ۱۲۷
- گفتار چهارم) فواید و آثار حقوقی اقامتگاه..... ۱۲۷
- الف) از حیث تعیین قانون صلاحیت‌دار..... ۱۲۸
۱. قانون صلاحیت‌دار در مورد احوال شخصیه افراد..... ۱۲۸

۲. قانون صلاحیت‌دار در مورد روابط شخصی و مالی افراد ۱۲۸
- (ب) از حیث تعیین صلاحیت دادگاهها ۱۲۸
- (ج) از حیث انجام تکالیف قانونی افراد ۱۲۹
۱. اقامتگاه مالیاتی ۱۲۹
۲. اقامتگاه انتخاباتی ۱۲۹
- گفتار پنجم) اصول حاکم بر اقامتگاه ۱۳۰
- (اول) اصل لزوم اقامتگاه (داشتن اقامتگاه) ۱۳۰
- (دوم) اصل وحدت اقامتگاه (نداشتن بیش از یک اقامتگاه) ۱۳۱
- (سوم) اصل اختیاری و قابل تغییر بودن اقامتگاه ۱۳۱
- مبحث دوم) تاریخچه اقامتگاه ۱۳۲
- گفتار اول) اقامتگاه در حقوق فرانسه ۱۳۳
- گفتار دوم) اقامتگاه در حقوق اسلام ۱۳۳
- گفتار سوم) اقامتگاه در حقوق ایران ۱۳۴
- گفتار چهارم) آثار و فواید اقامتگاه ۱۳۵
- (الف) از حیث تعیین صلاحیت دادگاهها ۱۳۵
- (ب) از حیث تعیین قانون صلاحیت‌دار ۱۳۶
- مبحث سوم) انواع اقامتگاه ۱۳۷
- گفتار اول) اقامتگاه مدنی اشخاص حقیقی ۱۳۷
۱. اقامتگاه عام ۱۳۷
۲. اقامتگاه خاص ۱۳۷
- گفتار دوم) اقامتگاه اشخاص حقوقی ۱۳۸
- اقامتگاه مالیاتی ۱۳۸
- اقامتگاه بین‌المللی ۱۳۸
- مبحث چهارم) اقسام اقامتگاه اشخاص حقیقی در حقوق بین‌الملل خصوصی ۱۳۸
- گفتار اول) اقامتگاه ارادی ۱۳۸
۱. اقامتگاه اختیاری ۱۳۸
- شرایط تعیین اقامتگاه اختیاری ۱۳۹
۲. اقامتگاه قراردادی یا انتخابی ۱۴۰
- شرایط اقامتگاه قراردادی ۱۴۰
- آثار اقامتگاه قراردادی ۱۴۰
- شرایط انتخاب-کنندگان اقامتگاه قراردادی ۱۴۱
- گفتار دوم) اقامتگاه‌های اجباری ۱۴۱

- ۱۴۲..... ۱. اقامتگاہ زن شوہردار.....
- ۱۴۲..... ۱-۱. مواردی کہ زن شوہردار می تواند اقامتگاہ اختیاری انتخاب نماید.....
- ۱۴۴..... ۱-۲. وضعیت اقامتگاہ زن قبل از رفتن به خانہ شوہر.....
- ۱۴۴..... ۱-۳. وضعیت اقامتگاہ زن ناشزہ.....
- ۱۴۴..... ۲. اقامتگاہ محجورین.....
- ۱۴۵..... ۱-۲. وضعیت اقامتگاہ زن شوہردار محجور.....
- ۱۴۶..... ۲-۲. وضعیت اقامتگاہ شوہر محجور.....
- ۱۴۶..... ۳. اقامتگاہ ماموران دولت.....
- ۱۴۷..... ۱-۳. آثار اقامتگاہ اجباری مأمورین دولت.....
- ۱۴۷..... ۲-۳. اقامتگاہ مأمورین سیاسی.....
- ۱۴۸..... ۴. اقامتگاہ نظامیان.....
- ۱۴۹..... ۵. اقامتگاہ اشخاصی کہ نزد دیگری کار می نمایند.....
- ۱۴۹..... مبحث پنجم) اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۰..... گفتار اول) تعیین اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۰..... گفتار دوم) ضوابط تعیین اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۲..... گفتار سوم) اصول و مبانی اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۲..... الف) اصل لزوم اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۲..... ب) اصل وحدت اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۳..... ج) اصل تغییر پذیری اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۳..... گفتار چهارم) انواع اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۳..... الف) اقامتگاہ واقعی یا حقیقی اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۴..... ب) اقامتگاہ قراردادی.....
- ۱۵۴..... خلاصہ مطالب.....
- ۱۵۴..... اصول حاکم بر اقامتگاہ.....
- ۱۵۴..... آثار و فواید اقامتگاہ.....
- ۱۵۴..... انواع اقامتگاہ اشخاص حقیقی.....
- ۱۵۴..... الف) اقامتگاہ ارادی.....
- ۱۵۵..... ب) اقامتگاہ اجباری.....
- ۱۵۵..... انواع اقامتگاہ اشخاص حقوقی.....
- ۱۵۷..... فصل چهارم: وضعیت حقوقی بیگانگان.....
- ۱۵۸..... مبحث اول) کلیات.....
- ۱۵۸..... گفتار اول) تاریخچہ وضعیت بیگانگان.....

۱۵۸.....	۱. وضعیت بیگانگان در جوامع ابتدایی
۱۵۹.....	۲. وضعیت بیگانگان در یونان باستان
۱۶۰.....	۳. روم باستان
۱۶۱.....	۴. ایران باستان
۱۶۲.....	۵. وضعیت بیگانگان در دوران اسلامی
۱۶۳.....	۵-۱. مدت امان
۱۶۳.....	۵-۲. انواع امان
۱۶۳.....	۱. امان رسمی
۱۶۳.....	۲. امان غیررسمی
۱۶۴.....	۵-۳. حقوق و آزادی‌های بیگانگان یا امتیازات امان
۱۶۴.....	۵-۴. وظایف و تکالیف بیگانگان در کشورهای اسلامی
۱۶۵.....	۶. وضعیت بیگانگان در ایران از عصر صفویه تا امروز
۱۶۵.....	۶-۱. دوران رژیم کابینولاسیون
۱۶۶.....	کفتار دوم) تعریف بیگانه
۱۶۶.....	الف) اشخاص حقیقی بیگانه
۱۶۶.....	۱. بیگانه عادی
۱۶۷.....	الف) بیگانه مقیم
۱۶۷.....	ب) بیگانه مسافر
۱۶۷.....	۲. بیگانه مجرم فراری
۱۶۸.....	۳. بیگانه مهاجر
۱۶۸.....	۱. مهاجرت فردی
۱۶۸.....	۲. مهاجرت گروهی
۱۶۸.....	۳. مهاجرت اجباری
۱۶۸.....	۴. مهاجرت اختیاری
۱۶۹.....	۳-۵. مهاجرت قانونی
۱۶۹.....	۳-۶. مهاجرت نامنظم
۱۶۹.....	۴. بیگانه پناهنده
۱۷۰.....	۵. بیگانه آواره
۱۷۰.....	۶. بیگانه مأمور
۱۷۰.....	۶-۱. مأمور سیاسی
۱۷۱.....	۶-۲. مأمور غیرسیاسی
۱۷۱.....	کفتار سوم) اصول حاکم بر حقوق بیگانگان

- گفتار چهارم) تعیین و شناسایی حداقل حقوق برای بیگانگان ۱۷۲
۱. مبنای فلسفی و اخلاقی براساس حقوق فطری ۱۷۳
۲. مبنای مصالح سیاسی مبتنی بر روح ملیت خواهی ۱۷۴
- گفتار پنجم) رفتار متقابل دولت‌ها ۱۷۵
- انواع رفتار متقابل ۱۷۵
- الف) رفتار متقابل سیاسی ۱۷۵
- ب) رفتار متقابل قانونی ۱۷۵
- ج) رفتار متقابل عملی ۱۷۶
- د) شرط ملت‌های کامله الوداد ۱۷۷
- گفتار ششم) التزام دولت‌ها در تصویب قوانین داخلی جهت تعیین وضعیت بیگانگان ۱۷۷
- مبحث دوم) وضعیت حقوق بیگانگان در حقوق ایران ۱۷۹
- گفتار اول) وضعیت حقوق اشخاص حقیقی بیگانه در حقوق ایران ۱۷۹
- گفتار دوم) مقررات اداری راجع به ورود، اقامت و کار اتباع بیگانه در ایران ۱۷۹
- گفتار سوم) گذرنامه و روادید ۱۸۰
- الف) گذرنامه ۱۸۰
- انواع گذرنامه ۱۸۰
- الف) گذرنامه سیاسی ۱۸۰
- ب) گذرنامه خدمت ۱۸۲
- ج) گذرنامه عادی ۱۸۳
- گفتار چهارم) روادید یا ویزا ۱۸۳
۱. انواع روادید یا ویزا ۱۸۳
- الف) ویزای با حق کار ۱۸۳
- ب) ویزای تحصیلی ۱۸۴
- ج) ویزای توریستی یا جهانگردی ۱۸۴
- د) ویزای دیپلماتیک ۱۸۴
- ه) ویزای مطبوعاتی یا خبرنگاری ۱۸۴
- و) ویزای تجاری ۱۸۴
- ز) ویزای عبور ۱۸۵
- ح) ویزای زبارتی ۱۸۵
۲. شرایط صدور ویزای ایران ۱۸۵
۳. مواردی که مأمورین باید از دادن ویزا به بیگانگان خودداری نمایند ۱۸۶
- مبحث سوم) اقامت بیگانگان در ایران ۱۸۶

گفتار اول) اقامت دایم.....	۱۸۷
گفتار دوم) اقامت موقت.....	۱۸۸
گفتار سوم) خروج اتباع خارجه از ایران.....	۱۸۸
استثنائات وارده بر مقررات ورود و خروج بیگانگان.....	۱۸۸
گفتار چهارم) اخراج بیگانه.....	۱۸۹
گفتار پنجم) برخورداری اشخاص حقیقی بیگانه از حقوق خصوصی در ایران.....	۱۹۰
گفتار ششم) استثنائات وارده بر اصل تمتع بیگانگان از حقوق مدنی.....	۱۹۱
الف) حقوق منحصر به ایرانیان و سلب شده از بیگانگان.....	۱۹۱
۱. دادن امتیاز تشکیل شرکت و غیره به خارجیان.....	۱۹۱
۲. ممنوعیت استخدام کارشناسان خارجی.....	۱۹۱
۳. محرومیت از حق اشتغال در برخی از مشاغل.....	۱۹۲
۴. محرومیت حق تملک بیگانگان بر املاک زراعی.....	۱۹۳
ب) حقوق راجع به احوال شخصیه بیگانه در ایران.....	۱۹۴
ج) حقوق مخصوص جامعه ایرانی.....	۱۹۵
گفتار هفتم) برخورداری اشخاص حقیقی بیگانه از حقوق عمومی در حقوق ایران.....	۱۹۵
الف) حقوق اساسی و آزادی‌های فردی.....	۱۹۷
۱. حق برخورداری بیگانگان از حیثیت و کرامت انسانی.....	۱۹۷
۲. آزادی بیگانگان در انتخاب مسکن.....	۱۹۷
۳. حمایت از جان و مال بیگانه.....	۱۹۸
۴. آزادی رفت و آمد و اقامت بیگانه.....	۱۹۸
۵. حق برخورداری از آزادی اندیشه و بیان و انجام مسائل مذهبی.....	۱۹۸
ب) حقوق اقتصادی بیگانگان.....	۲۰۰
۱. آزادی بیگانگان در انتخاب شغل.....	۲۰۰
۲. آزادی بیگانگان در استفاده از خدمات عمومی.....	۲۰۰
ج) حقوق قضایی بیگانگان.....	۲۰۰
۱. حق مراجعه به محاکم قضایی.....	۲۰۰
۲. حق انتخاب وکیل توسط بیگانه.....	۲۰۱
د) حقوق سیاسی بیگانگان.....	۲۰۲
میبحث چهارم) وضعیت حقوقی اشخاص حقوقی بیگانه در ایران.....	۲۰۲
گفتار اول) حقوق و تکالیف اشخاص حقوقی بیگانه در ایران.....	۲۰۳
فصل پنجم) وضعیت پناهندگان.....	۲۰۵
میبحث اول) کلیات.....	۲۰۶

- ۲۰۶..... گفتار اول) تعریف پناهنده.....
- ۲۰۷..... گفتار دوم) علل و دلایل پناهندهگی.....
- ۲۰۸..... الف) علل پناهندهگی.....
- ۲۰۸..... ۱. ترس موجه.....
- ۲۰۸..... ۲. آزار و اذیت.....
- ۲۰۸..... ب) دلایل پناهندهگی.....
- ۲۰۸..... گفتار سوم) جهات اشتراک و افتراق پناهندهگی و مهاجرت.....
- ۲۰۹..... الف) وجوه اشتراک مهاجرت و پناهندهگی.....
- ۲۰۹..... ۱. از حیث مکانی.....
- ۲۰۹..... ۲. از حیث هدف.....
- ۲۰۹..... ۳. از حیث حقوق متعلقه.....
- ۲۰۹..... ب) وجوه افتراق مهاجرت و پناهندهگی.....
- ۲۱۰..... مبحث دوم) تاریخچه پناهندهگی.....
- ۲۱۰..... گفتار اول) وضعیت پناهندگان در یونان باستان.....
- ۲۱۰..... الف) یونان باستان.....
- ۲۱۱..... ب) رُم باستان.....
- ۲۱۱..... ج) پناهندهگی در ایران باستان و بعد از انقلاب مشروطه.....
- ۲۱۲..... گفتار دوم) شرایط پناهنده.....
- ۲۱۲..... الف) خارج از کشور متبوع یا محل سکونت عادی.....
- ۲۱۲..... ب) ترس موجه.....
- ۲۱۳..... ج) آزار و ایذاء.....
- ۲۱۴..... د) دلایل آزار و ایذاء.....
- ۲۱۶..... گفتار سوم) شرایط تقاضای پناهندهگی در حقوق ایران.....
- ۲۱۶..... تقاضای پناهندهگی کسانی که مورد قبول واقع نمی‌شود.....
- ۲۱۷..... تأثیر قبول پناهندهگی نسبت به خانواده پناهنده.....
- ۲۱۷..... احوال شخصی پناهنده.....
- ۲۱۷..... مبحث دوم) حقوق و تکالیف پناهندگان.....
- ۲۱۷..... گفتار اول) حقوق پناهندگان در اعلامیه حقوق بشر.....
- ۲۱۸..... گفتار دوم) حقوق پناهندگان در کنواسیون پناهندهگی سازمان ملل.....
- ۲۱۸..... ۱. عدم تبعیض.....
- ۲۱۸..... ۲. دین.....
- ۲۱۸..... ۳. اشتغال یا دستمزد.....

پیشگفتار مؤلف

از آنجائیکه توسعه روزافزون روابط بین دولت‌ها و افراد و همچنین روابط افراد با یکدیگر در زندگی بین‌المللی، باعث گردیده تا دولت‌ها برای رفع نیازهای خود، قوانین و مقرراتی متناسب با نیازهای جوامع خود تصویب نمایند.

اگرچه موضوعات حقوق بین‌الملل خصوصی در نظام حقوقی ایران، سابقه طولانی دارند و در قانون مدنی پیش بینی شده‌اند، اما متأسفانه برخی از مقررات آن با نیازهای فعلی همخوانی نداشته و ضرورت اصلاح و مطابقت آنها با مسائل روز احساس می‌گردد.

در برخی از کشورها، راجع به موضوعات حقوق بین‌الملل خصوصی، مقررات و قوانین مدون مستقلی وجود دارد که این قضیه در نظام حقوقی ایران وجود نداشته و شاید قوانین کنونی ایران پیرامون موضوعات حقوق بین‌الملل خصوصی پاسخگوی نیازهای فعلی نباشد و نیاز به اصلاح قوانین موجود توسط قانونگذار می‌باشد.

با توجه به آنکه هدف اصلی از گنجاندن درس حقوق بین‌الملل خصوصی در برنامه آموزشی رشته حقوق و علوم سیاسی، آشنا ساختن دانشجویان با مسائل مطروحه در زمینه روابط افراد در زندگی بین‌المللی است، لذا موضوعات این کتاب براساس سرفصل‌های تعیین شده توسط شورای عالی برنامه ریزی وزارت علوم و آموزش عالی به قرار زیر می‌باشد: کلیات حقوق بین‌الملل خصوصی، تابعیت، اقامتگاه، وضعیت اشخاص حقیقی و حقوقی بیگانگان و وضعیت پناهندگان. امید است که این اثر بتواند مفید فایده قرار گیرد.

در خاتمه از محضر اساتید بزرگوار، صاحب نظران، حقوقدانان محترم و دانشجویان عزیز، تقاضای انعکاس اظهارنظرهای منتقدانه و پیشنهادات ارزشمند خود جهت اصلاح و تجدیدنظر در چاپ‌های بعدی را دارم.